

prima instanță: Judecătoria Soroca (sediul Florești)
Judecător: L.Cocier
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: Iu.Grosu, A.Corcenco, A.Ciobanu

Î N C H E I E R E

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tim-Invest”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Gaz”, intervenient principal Societatea cu Răspundere Limitată „Florești-Gaz” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tim-Invest”, Întreprinderea cu Capital Străin „Ghindești-Cristal-Prim” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienții accesorii Ministerul Economiei al Republicii Moldova și Agenția Proprietății Publice cu privire la apărarea dreptului de proprietate și constatarea nulității absolute a actului juridic,

și la cererea înaintată de intervenientul principal Societatea cu Răspundere Limitată „Florești-Gaz” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tim-Invest”, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Moldova-Gaz” cu privire la apărarea dreptului de proprietate și constatarea nulității actului juridic,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 octombrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tim-Invest” și menținută hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 7 februarie 2017, prin care acțiunea a fost admisă

c o n s t a ț ă :

La 10 iulie 2013, SA „Moldova-Gaz”, intervenientul principal SRL „Florești-Gaz” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva SRL „Tim-Invest”, ÎCS „Ghindești-Cristal-Prim” SRL, intervenienții accesorii Ministerul Economiei al Republicii Moldova și Agenția Proprietății Publice, privind apărarea dreptului de proprietate și constatarea nulității absolute a actului juridic.

În motivarea acțiunii SA „Moldova-Gaz” a indicat că la 26 august 2008 între SRL „Tim Invest” și ÎCS „Ghindești-Cristal-Prim” SRL a fost încheiat un contract de

vânzare-cumpărare a gazoductului la prețul de 75 000 lei, prin care a fost înstrăinat gazoductul Ghindești cu diametrul d-273 mm, lungimea 108 m până la gard și gazoductul d- 219 mm, lungimea 1210 m – obiectul nr. 01677 gazoductul exterior de gazificare a fabricii de zahăr din Ghindești cu P 0,6 MPa și P – 1,2 MPa cu punctul de distribuție a gazului natural.

A susținut că, conform Hotărârii Guvernului nr.1068 din 21.10.1998 a fost efectuată reorganizarea Concernului „Moldova Gaz,, prin crearea societății pe acțiuni de tip deschis moldo-ruse SA „Moldova-Gaz”, iar conform pct.9 din hotărârea indicată, Departamentul privatizării și administrării proprietății de stat pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor a transmis SA „Moldova-Gaz” partea din patrimoniul societății pe acțiuni ale complexului de gaze al Republicii Moldova care aparține statului.

Ulterior, SA „Moldova-Gaz,, a fondat întreprinderile afiliate, inclusiv SRL „Florești-Gaz” care funcționează în baza patrimoniului transmis în gestiune cu drept de folosință, în calitatea sa de proprietar și fondator al acestor întreprinderi.

Totodată, conform actelor de predare-primire din 16.09.1999 gazoductul litigios a fost transmis de la balanța SA „Florești-Gaz” în fondul statutar al SA „Moldova-Gaz”, care la rândul său, în corespundere cu pct.9 a Hotărârii Guvernului nr.1068 din 21.10.1998 a transmis în gestiune cu drept de folosință acest gazoduct către SRL „Florești-Gaz”.

Societatea consideră că ÎCS „Ghindești Cristal Prim” SRL nu era în drept să încheie tranzacția de vânzare-cumpărare a gazoductului din speță, deoarece nu era proprietarul bunului, or, documentația tehnică de proiect se află la SRL „Florești-Gaz” și careva documente pertinente și concludente care ar demonstra deținerea dreptului de proprietate de către vânzător lipsesc.

A menționat SA „Moldova-Gaz” faptul că, prețul de 75 000 lei cu care se pretinde că a fost vândut acest gazoduct, nu corespunde costului real al bunului, deoarece valoarea inițială de bilanț a gazoductului litigios conform evidenței contabile constituie 1 691 000 lei.

Astfel se deduce că scopul contractului de vânzare-cumpărare din 26.08.2008 este inițierea unei activități antreprenoriale în baza proprietății private a SA „Moldova-Gaz”, iar SRL „Florești-Gaz” a utilizat gazoductul conform destinației sale, l-a întreținut în stare funcțională și l-a deservit tehnic pe parcursul tuturor acestor ani, conform cerințelor legislației în vigoare, suportând cheltuieli semnificative în acest sens.

Pe când, remarcă reclamanta că, odată cu încheierea acestui contract de vânzare-cumpărare menționat, se atentează la dreptul de proprietate al SA „Moldova-Gaz” precum și direct la cota parte al statului în capitalul social al SA „Moldova-Gaz”, deoarece deposedarea de gazoductul litigios, valoarea căruia constituie 1 691 000 lei, nu este altceva decât diminuarea cotei-părți a statului în capitalul social al SA „Moldovagaz” direct proporțional valorii acestui gazoduct.

Reclamantul consideră că acest contract este lovit de nulitatea absolută din motivul că acest gazoduct aparține cu drept de proprietate SA „Moldova-Gaz”.

În drept, acțiunea a fost întemeiată în baza art. art. 207 alin. (3), 216 alin. (2), 217 alin. (1), 220, 315 alin. (1) și 753 ale Codului civil.

Solicită reclamantul, declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare încheiat între SRL „Tim Invest” și ÎCS „Ghindești Cristal Prim” SRL din 26 august 2008, prin care a fost înstrăinat gazoductul Ghindești cu diametrul d-273 mm, lungimea 108 m până la gard și gazoductul d- 219 mm, lungimea 1210 m – obiectul nr. 01677 gazoductul exterior de gazificare a fabricii de zahăr din Ghindești cu P 0,6 MPa și P – 1,2 MPa cu punctul de distribuție a gazului natural. (f.d. 4a-6, vol.I)

La 27 ianuarie 2016, SRL „Florești –Gaz” în calitate de intervenient principal a depus o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Tim Invest”, intervenient accesoriu SA „Moldova-Gaz”, prin care solicită admiterea acțiunii înaintate de SRL „Florești-Gaz”, declararea nulității contractului din 26 august 2008 încheiat între SRL „Tim Invest” și ÎCS „Ghindești Cristal Prim” SRL din 26 august 2008, prin care a fost înstrăinat gazoductul Ghindești cu diametrul d-273 mm, lungimea 108 m până la gard și gazoductul d- 219 mm, lungimea 1210 m – obiectul nr. 01677 gazoductul exterior de gazificare a fabricii de zahăr din Ghindești cu P 0,6 MPa și P – 1,2 MPa cu punctul de distribuție a gazului natural, recunoașterea ca proprietar SRL „Florești-Gaz” asupra gazoductului Ghindești cu diametrul DU-273 mm, lungimea de 108 m până la gard și gazoductul D-219 lungime de 1210 m obiectul nr.01677 gazoductul exterior de gazificare a fabricii de zahăr din Ghindești cu P 0,6 MP a și P=1,2 MP a cu punctul de destinație a gazului natural; aplicarea măsurii de asigurare privind aplicarea sechestrului asupra obiectului nr.01677 gazoductul exterior de gazificare a fabricii de zahăr din Ghindești cu P 0,6 MP a și P=1,2 MP cu punctul de destinație a gazului natural, inclusiv interzicerea SRL „Tim- Invest” de a exercita careva acte de dispoziție asupra acestui obiect.(f.d. 7-10, vol.II)

Prin încheierea Judecătorei Florești din 14 aprilie 2016 s-a primit cererea înaintată de către intervenientul principal SRL „Florești –Gaz”, intervenient accesoriu SA „Moldova-Gaz” împotriva SRL „Tim-Invest”, privind apărarea dreptului de proprietate și declararea nulității actului juridic. (f.d. 40-42, vol.II)

Prin hotărârea Judecătorei Soroca (sediul Florești) din 7 februarie 2017 acțiunea SA „Moldova-Gaz” a fost admisă. S-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr.01677, încheiat la 26 august 2008 între SRL „Tim-Invest” și ÎCS „Ghindești-Cristal-Prim” SRL privind vânzarea gazoductului Ghindești cu diametrul DU-273 mm, lungimea de 108 m până la gard și gazoductul D-219 lungime de 1210 m obiectul nr.01677 gazoductul exterior de gazificare a fabricii de zahăr din Ghindești cu P 0,6 MP a și P=1,2 MPa cu punctul de destinație a gazului natural. S-a recunoscut dreptul de proprietate a SA „Moldova-Gaz” și dreptul de folosință la SRL „Florești-Gaz” asupra gazoductului Ghindești cu diametrul DU-273 mm, lungimea de 108 m până la gard și gazoductul D-219 lungime de 1210 m obiectul nr.01677 gazoductul exterior de gazificare a fabricii de zahăr din Ghindești cu P 0,6 MP a și P=1,2 MPa cu punctul de destinație a gazului natural. S-a încasat de la SRL „Tim –Invest” în beneficiul SA „Moldova-Gaz” cheltuielile de judecată ce țin de achitarea taxei de stat în sumă de 2 250 lei și de la SRL „Tim Invest” în beneficiul SRL „Florești-Gaz,, cheltuielile de judecată ce țin de achitarea taxei de stat în sumă de 2 250 lei și suma de 100 lei.(f.d. 104-112, vol.II)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 03 martie 2017 SRL „Tim-Invest” a declarat apel nemotivat, iar la 25 mai 2017 a declarat apel motivat împotriva

hotărârii instanței de fond, cerând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 octombrie 2017 a fost respins apelul declarat de SRL „Tim-Invest” și menținută hotărârea Judecătorei Soroca (sediul Florești) din 7 februarie 2017. (f.d. 155-159, vol.II)

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au admis acțiunea înaintată de SA „Moldova-Gaz”, întemeindu-și soluția în baza dispozițiilor art. art. 217 alin. (1), 220 alin. (1), 221 alin. (1), 315 alin. (1), 753 alin. (1) ale Codului civil, care reglementează nulitatea absolută a actului juridic, nulitatea actului juridic ce contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri, nulitatea actului juridic fictiv sau simulat, conținutul dreptului de proprietate, precum și dispoziții generale cu privire la vânzare-cumpărare, precum și pct. 3, 9 ale Hotărârii Guvernului nr. 1068 din 21.10.1998 cu privire la crearea în complexul de gaze al Republicii Moldova a unei societăți pe acțiuni moldo-ruse.

Cu referire la nomele citate și în coraport cu materialele cauzei, instanța de apel a reținut ca fiind justificată concluzia primei instanțe că la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare ÎCS „Ghindești-Cristal-Prim” SRL urma să fie proprietarul gazoductului vândut, având dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului, iar în speță, nu au fost prezentate probe concludente și veridice, care ar fi confirmat dreptul de proprietate, la 26 august 2008, a ÎCS „Ghindești-Cristal-Prim” SRL asupra bunului – gazoductului menționat. Or, la încheierea contractului vizat în speță, urmau a fi respectate normele imperative și condițiile încheierii actului juridic, calitățile vânzătorului și cumpărătorului.

La acest segment, instanța de apel a remarcat că SA ”Moldova-Gaz” și SRL „Florești-Gaz” au un interes născut și actual în a cere constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare a gazoductului. Or, din materialele cauzei și actele normative rezultă că proprietar a gazoductului litigios, este SA ”Moldova-Gaz” și dreptul de folosință îl posedă SRL „Florești Gaz”.

Respectiv, a evidențiat în acest sens instanța de apel că conform actului de predare-primire din 16.09.1999, gazoductul litigios a fost transmis de la balanța SRL ”Florești-Gaz” în fondul statutar al SA „MoldovaGaz”.

Finalmente, instanța de apel menținând hotărârea primei instanțe a conchis că contractul de vânzare-cumpărare din 26.08.2008 încheiat între ÎCS „Ghindești-Cristal-Prim” SRL și SRL „Tim-Invest”, având ca obiect vânzarea gazoductului respectiv, creează premisa diminuării direct proporționale cu valoarea acestuia a cotei-părți a statului în capitalul social SA ”Moldova-Gaz” (35% de acțiuni), fapt ce nu poate fi admis.

La 5 ianuarie 2018, SRL „Tim-Invest” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de casare, reiterând motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei.

Menționează că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material, fiind interpretată în mod eronat legea, invocând ca temei de casare prevederile art. 432 alin. (2) și (4) CPC.

La fel, susține recurenta că la examinarea cauzei instanța de judecată nu a determinat circumstanțele reale, a dat o calificare greșită raportului material litigios, greșit a soluționat conflictul dintre normele cuprinse în diferite acte normative și respectiv greșit a fost interpretată legea.

Sub acest aspect menționează societatea că instanța de apel nu a luat în considerație probele și argumentele prezentate de aceasta.

SRL „Tim-Invest” suplimentar susține că până în anul 2012 nu a avut necesitatea de a solicita de la SRL „Florești-Gaz” a documentației tehnice pe obiectul indicat supra, deoarece nu existau condiții pentru ca distribuția gazelor naturale și furnizarea acestuia la tarife reglementate să fie efectuată de întreprindere.

Invocă că în anul 2012 a efectuat acțiuni necesare în vederea obținerii licenței pentru activitatea legată de furnizarea gazelor naturale la tarife reglementate și respectiv pentru distribuția gazelor naturale, a considerat necesar de a solicita de la SRL „Florești-Gaz” documentația tehnică pentru gazoduct care-ia aparține, dat fiind faptul că în cazul obținerii licenței de furnizare a gazelor naturale nu va avea necesitate ca acest gazoduct să fie deservit de SRL „Florești-Gaz”.

Recurenta mai relatează că intimații atât în instanța de apel, cât și în prima instanță nu au prezentat documente de evidență contabilă primară justificativă care să confirme obținerea dreptului de proprietate legal asupra gazoductului de gazificare a Fabricii de zahăr din Ghindești, cum ar fi procesul-verbal de recepție finală al obiectului, contracte de donație, vânzare-cumpărare și altele, dar a prezentat o informație generală de reorganizare a concernului Moldova-Gaz și un extras din bilanțul întreprinderii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din actele cauzei copia decizie instanței de apel din 26 octombrie 2017, a fost expediată pentru cunoștință în adresa părților, inclusiv și în adresa recurente, SRL „Tim-Invest” la 29 noiembrie 2017, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 24387, recepționată contra semnătură de recurentă la 1 decembrie 2017 (f.d. 162, 165 vol.II)

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 5 ianuarie 2018, în termen.

La 5 ianuarie 2018, în adresa intimațiilor SA „Moldova-Gaz”, SRL „Florești-Gaz”, ÎCS „Ghindești Cristal Prim” SRL, precum și în adresa Ministerului Economiei și Agenției Proprietății Publice a fost expediată copia recursului declarat de către SRL „Tim-Invest” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

SA „Moldova-Gaz”, prin referința din 20 februarie 2018 a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel din 26 octombrie 2017, reieșind din faptul că acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Intimații SRL „Florești-Gaz”, ÎCS „Ghindești Cristal Prim” SRL, precum și Ministerul Economiei și Agenția Proprietății Publice nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Tim-Invest” în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Tim-Invest” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile

de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „Tim-Invest”.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tim-Invest”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva